

Webinar - deltid og overtid

07.05.2026

Forbundssekretær Guro Vadstein, Terje Skaarud og Lillian Skrede

Dagens program

- Litt om bakgrunn for saken
- Generell gjennomgang av pengekravsrett
- Vi ser på mal for påkrav i deltidssakene og hvordan denne skal benyttes
- Hvordan skal vi jobbe med sakene i NTL
- Oppsummering
- Spørsmål

Bakgrunn

Arbeidsmiljøloven § 10-6

(2) Varer arbeidet for noen arbeidstaker ut over lovens grense for den alminnelige arbeidstid regnes det overskytende som overtidsarbeid.

Flere tariffavtaler bestemmelser som omtaler arbeid utover stillingsprosent og opp mot fulltid som merarbeid. Lønnes etter ordinær timesats.

Dette har vært rettstilstanden i norsk rett i lang tid.

To dommer fra EU-retten

- Dialyse-dommen
- Lufthansa-dommen

To tingrettsdommer i Norge

- Søndre Østfold tingrett: Coop-ansatt
- Hedmarken og Østerdalen tingrett: Ansatt ved sykehuset i Innlandet

Dommer og debatt

- Dommene fra EU er basert på EUs DELTIDSDIREKTIV
- Norge er forpliktet av dette direktivet
- De to dommene har skapt en ny forståelse av direktivets innhold
- Dommene er implementert i Sverige og Danmark osv.
- Saken har skapt stor debatt i Norge
- En sentral, partssammensatt arbeidsgruppe jobber med saken
- Regjeringen har varslet lovendring
- Det tas inn protokolltilførsler fra organisasjonene ifbm. hovedtariffoppgjøret

HVORFOR WEBINAR NÅ?

- **Rettsspørsmålet er på vei gjennom systemet, - det er uenighet om forståelsen av regelverket**
- **Arbeidstakere som allerede har arbeidet mertid i deltidsstilling kan ha opparbeidet rett til etterbetaling**
- **Pengekrav foreldes fortløpende, det er derfor ikke hensiktsmessig å vente med å fremme krav for disse medlemmene til prøvesakene er endelig avgjort**
- **Etterbetalingskrav må framsettes så raskt som mulig**

Pengekrav

- Pengekrav oppstår hvis medlemmene ikke får utbetalt det de skal etter lov/avtale
- Saker om arbeidstid kan f.eks. lede til krav om utbetalt lønn/overtid/tillegg hvis medlemmene har jobbet ut over det som er lovlig

Pengekrav må ha et grunnlag

- Manglende betaling på grunnlag av lov, tariffavtale, særavtale
- Deltidsdirektivet er et slikt grunnlag
- Nyttig sitat:
 - Prop. 130 L (2022-2023) Endringer i arbeidsmiljøloven og statsansatteloven (tydelige og mer forutsigbare arbeidsvilkår) pkt. 11.5.3:

Utgangspunktet etter norsk rett er at avtaler er bindende. Dette følger av alminnelig avtale-/kontraktsrett og gjelder også i arbeidsforhold.

Arbeidsgiver står dermed ikke fritt til å avlyse avtalt arbeid uten å betale lønn/erstatning, dersom partene ikke blir enige om dette.

Pengekrav

- Det gjelder en god del regler for hvordan pengekrav skal håndteres, men pengekravsretten er i liten grad LOVFESTET

TIPS 1:

Hvis dere mener at arbeidsgiver bør betale et beløp til medlemmene -

IKKE VENT med å ta opp saken

Tenk litt på om **MEDLEMMENE** eller **FAGFORENINGA** skal være avsender overfor arbeidsgiver (kollektiv eller individuell prosess)

Få fram at det er aktuelt å fremme et **PENGEKRAV**, ikke bare at man er generelt misfornøyd (markeringstidspunkt)

Foreldelse

- **FORELDELSESLOVEN**

§ 2: Den alminnelige foreldelsesfrist er 3 år

Fristen løper fra kravet forfaller (NB: Lønn forfaller til utbetaling hver måned)

- **HVA AVBRYTER FRISTEN?**

- Erkjennelse
- Rettslig skritt
- Avtale/forpliktelse fra kreditor (§ 28)

Konklusjon: Ikke kast bort mye tid på å prøve å bli enig med arbeidsgiver

- **FORELDELSE MÅ PÅBEROPES** (dere trenger ikke å begrense kravet pga. foreldelse)

Noe må gjøres!

- Dokumentere uenighet
- Dokumentere at man vil kreve etterbetaling
- **Sende et påkrav**

Beregning av pengekrav

- Beregning av krav kan være en stor og komplisert jobb
- Det er like greit å gjøre den fra begynnelsen, slik at f eks ikke muligheter til å finne dokumentasjon går tapt
- Det er svært viktig å beskrive hvilken MODELL man bruker for utregning
- Det er svært viktig å ta med ALT som skal med fra start – pengekravsaker blir typisk gjenstand for forhandlinger
- Det er svært viktig å ta med ALLE som skal med fra start – ellers blir det mye rot
- forsinkelsesrente.no

Hva kan tas med i et pengekrav?

- Hovedbeløpet: Manglende lønn eller tillegg (BRUTTO!)
- Feriepenger
- Renter av totalbeløpet
- <https://www.regjeringen.no/no/tema/okonomi-og-budsjett/renter/kalkulator-for-forsinkelsesrenten/id475428/>
- Gjeldende sats er 12 %, men denne vil endre seg.
- Beløpene i våre saker forfaller typisk månedlig, og ingen vet hvor lang tid det tar fram til saken er løst. Renter må derfor ofte beregnes flere ganger

Fremme et pengekrav

Vedlegg

Tabell med totaloversikt over kravet

Vis de ulike beløpene for alminnelig lønn, overtidsgodtgjørelse, feriepenger

Beregn korrekt lønn og trekk fra det vedkommende ev. allerede har fått

Ved svært kompliserte beregninger kan sjabloner benyttes

Legg til feriepenger og beregn forsinkelsesrenter fram til påkravet

Fra: Tillitsvalgte

Til: Arbeidsgiver

Dato:

Varsel om krav – tvisteloven § 5-2

Kravets grunnlag og størrelse:

Vårt medlem NN ble i perioden dato til dato pålagt å arbeide i en ordning som medførte 2 timer arbeid per uke ut over avtalt arbeidstid, jf. HTA § 7 nr. 3.

Forfallstiden:

Lønnskrav forfaller den. 12. hver måned, og er beregnet med utgangspunkt i dette.

Kravfrist:

Vi krever at kr. XX utbetales til medlemmets lønnskonto snarest og senest innen fjorten – 14 – dager fra dette brevets dato.

Se vedlegg for nærmere beregning av kravet.

Det kreves forsinkelsesrenter for kravet fra forfallstidspunktet og frem til innfriende betaling skjer, jf. Lov om renter ved forsinket betaling (forsinkelsesrenteloven) § 2.

Hvis innfriende betaling ikke skjer innen fristen skal dette brev tolkes som et varsel om søksmål etter tvisteloven § 5-2.

Dersom dere har innsigelser til kravet etter dets grunnlag, må vi ha dette i hende inn 14 dager.

Med vennlig hilsen

Rettslig skritt

- **Rettslig skritt** er i praksis å sende en klage til FORLIKSRÅDET (eller en STEVNING)
- De fleste pengekravsaker sendes inn til FORLIKSRÅDET før ev. de alminnelige domstoler benyttes:
 - Hvis tvistesummen er mer enn kr 200 000 (per person), og begge parter har vært bistått av advokat, kan man hoppe over FORLIKSRÅDET
 - Forliksrådet har en liten vifte av alternative måter å håndtere klager på:
 - Avvisning
 - Innstilling
 - Forlik
 - Dom
 - Fraværdom

Praktisk tilnærming - pengekrav

- Undersøk om du har grunnlag for et krav
- Si fra at du mener du har et krav
- Frem kravet – med frist - så raskt som mulig, aller helst beregnet
- Vurder ev. innsigelser fra arbeidsgiver. Om du fortsatt mener du har grunnlag for kravet; bistå medlemmene med å sende klage til forliksrådet (ev. vurdering for stevning til tingretten)

Har du somla? Er kravet spesielt komplisert? NB: Vi kan ikke skru tiden tilbake...

Spesielt om overtid ved deltid

Fullbyrdelsesdom vs. fastsettelsesdom

- Fullbyrdelsesdom = dom for at saksøkte pålegges å gjøre noe, f.eks. betale
- Fastsettelsesdom = dom om et bestemt rettsforhold eller en rettighet eksisterer eller ikke

- Krav om overtid for deltid = lønnskrav
- Pensjon, sykepengegrunnlag osv. (fastsettelse av erstatningskrav)
- NB! Innfrielse av lønnskrav kan gi effekt på andre ordninger, ikke bare til gunst for medlemmet

Hvordan skal NTL jobbe med deltidssakene

- Informere medlemmer om mulighet for å sende krav
- Medlemmene må selv velge om de ønsker dette
- Medlemmene må gjøre en innsats for å levere/sammenstille dokumentasjon
- Tillitsvalgte sender påkrav til arbeidsgiver
- Forbundet koples på når kravet avvises og sender klage til forliksrådet, med anmodning om at saken avvises
- Forbundet følger saken opp med forliksrådet, i samarbeid med tillitsvalgte og medlemmene

Fremgangsmåte

- Be medlemmet om **arbeidskontrakten(e)** for å se stillingsprosenten
- Undersøk hvordan merarbeid blir registrert i deres virksomhet
- Be medlemmet om **dokumentasjon på timene** som er arbeidet (f.eks. gjennom rapport fra timeregistreringssystemet)
- Be medlemmet om dokumentasjon i form av **lønnslipper**
- Bistå medlemmet i **utregning** av manglende overtidsbetaling
- Dersom det er sannsynliggjort at det er arbeidet ekstravakter, send et **påkrav** til arbeidsgiver på vegne av medlemmet med **14 dagers frist**.
- Om kravet innfris – gratulerer! Gi oss på forbundskontoret beskjed siden vi også gjerne vil vite om krav som innfris.
- Om kravet avvises helt eller delvis er forliksrådet neste skritt. Ta da kontakt med forbundskontoret.

MAL FOR PÅKRAV

Ligger i NTLs RESSURSBIBLIOTEK, sammen med
veileder for utfylling

Forventningsavklaring/ forbehold

- Rettsspørsmålet er ikke endelig avklart, men for at krav ikke skal gå tapt på grunn av foreldelse bør de fremmes nå
- Etter at kravene er håndtert, må det påregnes lang tid før saken er avslutta
- Medlemmer kan ha ytelser e.l. som er avhengig av maxinntekt. Dette må avklares slik at et pengekrav ikke ødelegger mer enn det gavner

TID FOR SPØRSMÅL

